

Namsskogan kommune

Februar 2021

FR 1167

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	<ul style="list-style-type: none">▪ Sikrer budsjettprosessen i Namsskogan kommune en realistisk og fullstendig budsjettering?▪ Har Namsskogan kommune etablert rutiner for økonomisk rapportering i tråd med lov og regelverk, og følges rapporteringsrutinene opp i praksis?▪ Hvordan opplever medlemmer av kommunestyret budsjettdokumentet? (deskriptiv)
Kilder til kriterier	<ul style="list-style-type: none">▪ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)▪ Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)▪ Veileder «Økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner»▪ Rapport til kommunal- og regionaldepartementet «Internkontroll i kommuner»▪ Kommunes økonomireglement▪ Kommunes delegeringsreglement og andre relevante reglement og rutiner▪ «Økonomistyring i det offentlige» Busch, Johnsen & Vanebo, 2002
Metode	Intervju, spørreundersøkelse og dokumentgjennomgang
Tidsplan	<ul style="list-style-type: none">• 250 timer• Levering til sekretær innen 30. september 2021
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Hanne Marit Ulseth Bjerkan hanne.bjerkan@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Merete M. Montero merete.montero@revisjonmidtnorge.no Styringsgruppe: <ul style="list-style-type: none">• Mette Sandvik• Leidulf Skarbø

	Eventuelt ekstern bistand
Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson Namsskogan kommune	Kommunedirektør Mildrid Hendbukt-Søbstad eller den som kommunedirektøren delegerer

2 MANDAT

I dette kapittelet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune bestilte i sak 02/21 den 20. januar 2021 en forvaltningsrevisjon om økonomisk internkontroll.

Følgende vedtak ble fattet:

1. *Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon på økonomisk internkontroll*
2. *Kontrollutvalget gir følgende innspill på problemstillinger/spørsmål:*
 - *Er budsjett realistisk, «antatte og fiktive ..» brukes mye/kvalitetssikring av tall, bedre utredninger?*
 - *Kvalitet og tilgjengelighet på budsjettdokumentet, er det lett å forstå/se sammenhengen tall- og tekstdel?*
 - *Oppfølging av og iverksetting av budsjettvedtak*
 - *Interne rutiner og implementering av budsjettmyndighet; praksis?*
 - *Internkontroll/-rapportering, rutiner og reell praksis*

Kommunestyret behandlet plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 i sak 84/20 den 15. desember 2020 der økonomisk internkontroll er første prioritet.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Økonomisk styring i offentlige virksomheter er rettet mot å sikre god utnyttelse av de ressursene som settes inn. Gjennom økonomiplanlegging skal kommunen sørge for at begrensede ressurser blir anvendt så effektivt som mulig (Kommunal- og regionaldepartementet 2013). Kommunene har ansvaret for en forsvarlig økonomiforvaltning og en effektiv ressursutnyttelse som sikrer innbyggerne best mulig tjenestetilbud over tid. Veilederen «Økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner» skriver at kommunene selv har ansvaret for god økonomistyring. Har kommunen en sunn økonomi og et handlingsrom vil den være bedre rustet til å møte uforutsette hendelser eller innstramminger uten at det får direkte konsekvens for tjenestetilbudet. En kommune uten handlingsrom vil være nødt til å kutte tjenestetilbudet så langt de ikke har tilstrekkelig med fondsreserver fra tidligere positive driftsresultater.

Det er kommunestyret som har det øverste ansvaret for planlegging, prioritering og styring av økonomien innenfor fastsatte inntektsrammer og statlig regelverk. Det er krav i kommuneloven om å utarbeide blant annet økonomiplan og årsbudsjett, og i tillegg forskrift om årsbudsjett

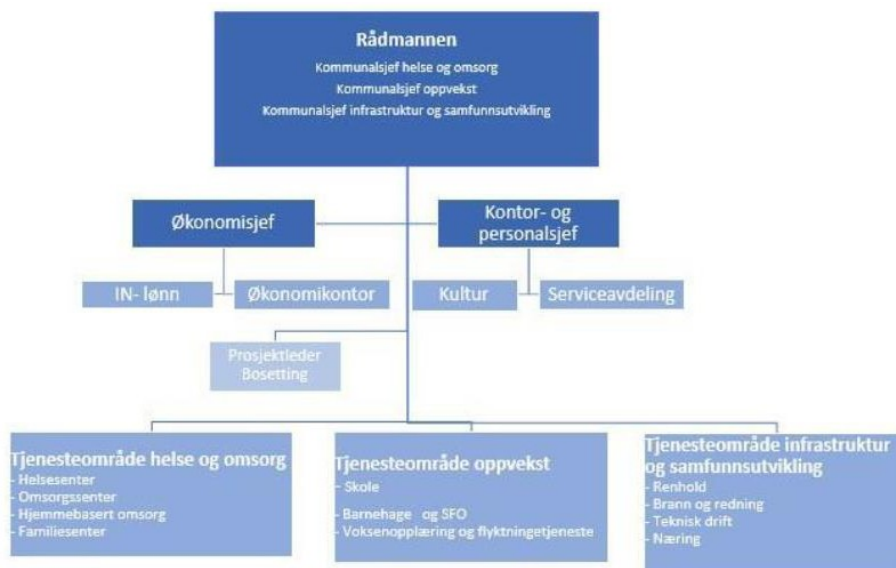
(frem til 1.1.2020) og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. (fra 1.1.2020). Økonomiplanen tar utgangspunkt i kommunens langsiktige mål, strategier og utfordringer, og angir hvordan kommunen skal anvende sine ressurser for å nå vedtatte politiske mål. Årsbudsjettet gir en oversikt over sannsynlige inntekter og forventede utgifter, og beskriver ressursfordelingen til ulike formål. Økonomiforvaltningen og budsjettprosessene gjøres for at kommunen skal ha god styring av utgiftene til tjenesteproduksjon og oversiktlige rammer for den enkelte resultatenheter å styre den daglige driften etter. Kommunestyret har ansvaret for at årsbudsjettet overholdes, og iverksette tiltak i løpet av året dersom det er nødvendig for å opprettholde budsjettbalansen.

2.3 Kommunens organisering

Namsskogan har 846 innbyggere per 1. januar 2021 ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå¹.

Figuren nedenfor viser organisasjonskartet til Namsskogan kommune. Administrasjonen i kommunen ledes av kommunedirektør Mildrid Hendbukt-Søbstad som har vært ansatt siden januar 2020. Kommunedirektøren fungerer som bindeleddet mellom politisk ledelse og administrasjonen. Kommunen har en 3-nivå-organisering, med kommunedirektør på nivå 1, kommunalsjefer på nivå 2 og øvrige ledere på nivå 3. Ifølge kommunens årsberetning for 2019 hadde kommunen på slutten av året 143 ansatte fordelt på 109 årsverk.

Figur 1. Organisasjonskart Namsskogan kommune

Kilde: Namsskogan kommune

¹ Statistisk sentralbyrå, tabell 07459

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Kilder til revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Avgrensing

Revisor avgrenser økonomistyring til å omfatte årsbudsjettering med økonomiplan og tilhørende rapportering. For å ivareta hensynet til aktualitet vil undersøkelsen bli avgrenset tidsmessig til budsjettprosessen og budsjettoppfølgingen siste året. Prosjektet vil konsentrere seg om systemsiden.

3.2 Problemstillinger

Problemstillinger som skal besvares i prosjektet er følgende:

- Sikrer budsjettprosessen i Namsskogan kommune en realistisk og fullstendig budsjettering?

Sentrale områder som det er aktuelt å berøre i denne problemstillingen er om styrende dokumenter for budsjettprosessen er etablert, intern organisering av budsjettprosessen og involvering fra ansatte. Revisor vil se på om budsjettprosessen er innrettet på en måte som ivaretar krav til realisme i budsjettet. Videre vil man se på om mål og premisser for budsjettet er beskrevet, samt om risiko knyttet til enhetenes måloppnåelse er vurdert og dokumentert. Revisor vil også se på hvilke rutiner og praksis administrasjonen har for involvering av politisk nivå i budsjettprosessen.

- Har Namsskogan kommune etablert rutiner for økonomisk rapportering i tråd med lov og regelverk, og følges rapporteringsrutinene opp i praksis?

Her vil rutiner og praksis for rapportering og oppfølging, både administrativt og politisk, belyses. Det å avdekke og forebygge budsjettavvik vil også være aktuelt å ha søkelys på. Revisor vil også vurdere samspillet mellom ulike nivå i kommunens ledelse (inkludert politisk nivå) knyttet til rapportering, fremlegg av forslag om budsjettreguleringer og oppfølging av vedtak om budsjettreguleringer.

- Hvordan opplever medlemmer av kommunestyret budsjettdokumentet?
(deskriptiv)

Denne problemstillingen vil være beskrivende og det vil ikke være revisjonskriterier knyttet til den. Problemstillingen vil beskrive oppfattelsen til medlemmer av kommunestyret av budsjettokumentet. Revisor vil blant annet se på lesbarheten til dokumentet, tilgjengelighet på dokumentet, forståelsen av dokumentet og sammenhengen mellom tall og tekst.

3.3 Kilder til kriterier

Revisjonskriteriene utgjør den objektive målestokken i forvaltningsrevisjon. Revisjonskriteriene utledes fra lover, forskrifter og andre autoritative kilder samt kommunens egne retningslinjer på området. Fra 1. januar 2020 trådte ny kommunelov og nye forskrifter i kraft, som er gjeldende fra og med budsjettåret 2020.

Revisjonskriteriene i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet vil utledes fra følgende kilder:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)
- Veileder «Økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner»
- Rapport til kommunal- og regionaldepartementet «Internkontroll i kommuner»
- Kommunes økonomireglement
- Kommunes delegeringsreglement og andre relevante reglement og rutiner
- «Økonomistyring i det offentlige» Busch, Johnsen & Vanebo, 2002

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisor vil gjennomføre intervju med aktuelle ansatte i kommunens ledelse som har ansvar for økonomistyring i kommunen. Ansatte innen økonomifunksjonen vil være aktuelle å intervju. En spørreundersøkelse eller et gruppeintervju av ansatte med budsjettansvar kan være aktuell å gjennomføre. Revisor vil vurdere hvilken metode som er mest hensiktsmessig underveis.

Revisor vil også sende ut en spørreundersøkelse til medlemmer i kommunestyret for å ivareta politisk nivå sin involvering i økonomisk internkontroll. I tillegg vil det vurderes om det er behov for eget intervju med ordfører.

I undersøkelsen vil det også bli gjennomført dokumentanalyse av de styrende økonomidokumentene (eksempelvis tertialrapporter, årsbudsjett og økonomiplan) for å få informasjon om bestemmelsene er gode nok for å støtte ledere og ansatte i økonomistyringen.

Hanne Marit Ulseth Bjerkan

Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

4 KILDER

- Namsskogan kommune sin hjemmeside
- Årsberetning for Namsskogan kommune 2019

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

	
Prosjekt nr: FR 1167	Kommune: Namskogan kommune
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: Økonomisk internkontroll	
Hovedreferanse: KommuneLOven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 – Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 – Villkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 – Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8	
Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utførelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Trondheim, 19.02.2021

Hanne Marit Ulseth Bjerkan
Oppdragsansvarlig revisor

M Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no